

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes
aliquot**

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula V. Forma est indivisibilis

urn:nbn:de:bsz:31-102400

XIII. Clarum autem est ex §. VI. hanc Regulam intelligendam esse de eò, quod *habet formam*, sive de *compositò*, quod ex *formâ constituitur*. Nam quod formam non habet, quomodo ipsi forma dare potest esse? Videtur etiam ex iis, quæ hæcenus diximus, præcedentem Regulam ita intelligendam esse: *Quicquid est, per suam formam est*, nempe *quantum ad esse specificum, vel per formam tantum, vel per formam & materiam simul.*

REGULA V.

Forma est indivisibilis.

I. Præsupponendum est hîc I. duplicis generis esse formam: quædam enim est *substantialis*, ut anima; quædam *accidentalîs*, ut color, albedo. II. Repetenda est distinctio formæ in *materialem & immaterialem*. III. Sciendum, posse hîc dubium esse de quadruplici divisibilitate: an scilicet forma sit divisibilis, an indivisibilis 1. in partes essentielles physicas, quæ sunt materia & forma; 2. in partes essentielles logicas quæ sunt genus & differentia; 3. in partes integrales sive quantitativas; 4. ratione intensiõnis in gradus. Jam pro explicatiõne Regulæ ponemus sequentes conclusiõnes.

II. I. *Nulla forma est divisibilis in materiam*

riam &
consta
divid
III.
ferent
differ
& diff
& diff
ma en
mitur
quod
defini
corpor
est cor
IV.
fione
specifi
sum
scend
litas
const
in eâ
V.
visibi
ipsa
visibi
aliæ
est re
vide

riam & formam. Ratio, quia forma non constat ex materiâ & formâ. E. nec in eas dividi potest.

III. *II. Forma est divisibilis in genus & differentiam.* Quicquid enim habet genus & differentiam, illud est divisibile in genus & differentiam. Sed forma habet & genus & differentiam. E. Minor probatur: anima enim genus est *actus*, differentia ejus sumitur in ordine ad *corpus organicum*, id quod patet ex Aristotele *II. de animâ cap. I.* deficientem animam quod sit *actus primus corporis organici.* Sic & albedinis genus est *color*, differentia est *discrepativum visus.*

IV. Intelligendam tamen hanc conclusionem volo de *formâ*, *conceptâ sub conceptu specificô.* Nam quæ concipitur sub ratione summi generis, vel etiam conceptu transcendente summa genera, (ut si dicam, qualitas, accidens &c.) ea sic concepta non constat ex genere & differentiâ, & sic neque in ea dividi potest.

V. *III. Forma a materiâ dependens, est divisibilis in partes integrales.* Hôc modô ipsa quantitas est essentialiter & per se divisibilis; ratione autem quantitatis etiam alix formæ materiales sunt divisibiles, & est res clara de formis accidentalibus. Divide enim chartam albam in partes & i-

NN 5

psam

psam albedinem simul divideris. Quantum ad substantiales, de iis, quæ sunt rerum inanimatarum, plantarum item & insecto-
rum, non minus videtur esse perspicuum. Divisio enim lapide in duas partes, utraque pars est formaliter lapis: abscissio ramò ab arbore, & arbor manet animata, & ramus, cujus evidens argumentum est, quod ramus terræ intrusus frondescit: dissecta item lacertâ, utraque pars animali motu movetur, & sic vivit, & quidem longo tempore, ut non possit recurri ad relictos spiritus. Sequitur ergò, formas dictarum rerum dividi ad divisionem totius. De formis animalium perfectorum res est magis controversa. Eas dividi negant Albertus Magnus *I. de anim. cap. II & L. II. cap. VII.* Bonaventura *dist. VIII. in part. II. dist. IV. q. III.* Thomas *part. I. q. LXXVI. a. 8. & alibi.* Cajetanus *ibidem.* Bannes *de generat. cap. V. q. V.* Judicantque sententiam hanc probabilem Connimbricenses *in II. de anim. c. I. q. VIII. art. III.* Nos tamen cum Scoto *IV. dist. XLIV. q. I.* Durandò *II. dist. VIII. q. III.* Socinate *VI. Metaph. q. XI.* Javellò *ibid. q. IV.* Toletò *II. de anima q. V.* Anton. Ruvio *ibid. tract. de modò, quò anima informet. quest. III.* Petro Hurtado de Mendoza *disp. II. de anima s. IV.* asserimus, & has animas esse divisibiles.

Ra.

Ratio
tiz v
VI
dens,
est fo
VI
bilis i
tendis
te, lu
III
divia
ti: I
tend
gne
calor
rump
IX
form
tur,
um.
X
jici
ma
cide
ma
terr
div
ma
bat
3.0

Rationes & explicationem hujus sententia vide apud Autores citatos.

VI. Dixi autem: *forma à materiâ dependens*, ut excipiat anima rationalis, quæ est forma immaterialis.

VII. IV. *Nulla forma substantialis est divisibilis in gradus*, sive: *nulla forma substantialis intenditur & remittitur*, teste Aristotele dicente, substantiâ non recipere magis & minus.

IX. V. *Aliqua forma accidentalis potest dividi in gradus*, h. e. potest intendi & remitti: Ita dum aqua calefit ab igne, calor intenditur, frigus remittitur, dum verò ab igne remota refrigerat, frigus intenditur, calor remittitur, & aliqui ejus gradus corrumpuntur.

IX. Dixi autem *aliqua*, quia non omnis forma accidentalis intenditur & remittitur, sicut in quantitate & figuris perspicuum. Sed hæc de re alibi plura.

X. Verùm contra nonnulla ex dictis obijci potest. Et 1. contra distinctionem formæ in substantialem & accidentalem: *Accidentia non habet formam. E. non datur forma accidentalis.* 2. Contra conclusionem tertiam: *Quicquid non est quantum, non est divisibile in partes quantitativas. Nulla forma substantialis est quanta. E.* Minor probatur, quia quantitas est affectio materiæ.

3. Contra conclusionem quartam est, quod

cx

Quantum
erum in-
infecto-
spicuum.
utraque
ramò ab
& ramus,
quod ra-
estâ item
tu move-
tempore,
spiritus.
erum di-
mis ani-
contro-
Magnus
onaven-
II. Tho-
Cajeta-
V. q. V.
pabilem
q. VIII.
f. XLIV.
ocinate
Toleto
tract. de
I. Petro
ma f. IV.
iffibiles.
Ra.

ex sententiâ Averrois *L. III. de celo t. 67.* quod sequitur etiam & defendit Zabarella, *Lib. de missione*, formæ elementorum in missione intenduntur & remittuntur; jam autem formæ elementorum sunt substantiales. E.

XI. Resp. Ad 1. Negandô consequentiam. Aliud siquidem est *forma accidentis*, aliud *forma accidentalis*. Cùm dividitur forma in substantialem & accidentalem, non appellatur forma accidentalis, quæ sit constitutiva accidentis; sed, quæ sit in aliquo prædicamento accidentis.

XII. Ad 2. Forma non est quanta *per se*, & sic non est divisibilis in partes quantitativas *per se*; est tamen quanta per accidens: extenditur enim ad extensionem ipsius quantitatis, & hõc modõ etiam dividitur.

XIII. Ad 3. R. 1. Ipse Zabarella distinguit, & dicit, intensiõnem & remissiõnem duobus fieri modis: uno *sine variatione speciei*, quod propriè dicatur suscipere magis & minus, ut patet de calore, qui cùm intenditur vel remittitur, manet essentialiter calor. Et hõc modõ concedit, nec formas elementorum, nec ullam aliam substantialem recipere intensiõnem & remissiõnem. Secundõ *cum mutatione speciei*, & sic statuit, formas elementorum, & per consequens,

aliqui
2. Illa
trove
tur, n
detur

A

C

tulu
de f

Si a

U
scie
fex
Ab
qu

aliquas substantiales intendi & remitti.
 2. Illa sententia Averrois & Zabarella contro-
 versata adhuc est, & à pluribus explodi-
 tur. nec data distinctio consistere posse vi-
 detur, de quâ videantur alii.

Regularum Philosophicarum

DISPUTATIO X.

CONTINENS

REGULAS VII.

pertinentes ad doctrinam

ABSTRACTI ET CON-
CRETI.

Cum abstractum sit forma concretis
 vel saltem se habeat ut forma, &
 concretum ut formatum, rectè Ti-
 tulus de Abstracto & Concreto, illi, qui
 de forma est, subjungitur.

REGULA I.

*Si abstractum predicatur de abstracto, et-
 iam concretum predicatur de
 concreto.*

*Ute, c. Physica est scientia. E. Physicus est
 sciens. Medicina est ars. E. medicus est arti-
 fex. Albedo est color. E. album est coloratum.
 Absolutè hæc Regula vera est, nec ullam,
 quod ego scio, patitur instantiam.*

REGU-